

COMUNA MARIŞELU

I. DATE FIZICO-GEOGRAFICE

Asezare in cadrul judetului -Așezarea apare sub diverse denumiri de-a lungul timpului: Nagyfalu, Magna Villa, Nusfalau. Cea mai timpurie știre documentară despre localitatea datează din 1243 când regele Bela al IV-lea a donat unui nobil un loc de 20 de zile de arat aflat în satul Nagyfalau.

În 1332 așezarea figurează în registrul de dijme papale, ceea ce dovedește existența unei comunități catolice de sași.

Testamentul lui Nicolaus de Apa din 1447 acordă o parte din avere pentru biserica din Mărișelu.

În 1602 sașii din Mărișel dispar și satul este populat de către români. În 1621 magistratul Bistriței permite așezarea în comunitate a unor familii venite din Moldova.

La 1642 erau înregistrate 19 familii. Recensământul din 1906 consemnează 185 de case cu 797 de locuitori.

Localitati componente : Jeica, Mărișelu, Bîrla , Domnești , Măgurele , Nețeni , Sîntioana.

Jeica

Cea mai veche mărturie documentară a satului este consemnată în 1332, în registrele de dijme papale. În 1453 satul este atribuit lui Iancu de Hunedoara, alături de alte așezări din districtul Bistriței.

În 1496 în localitate se instalează populație maghiară, în urma depopulării satului după incursiunea tătarilor. Biserica rămâne însă în cadrul cultului evanghelic. În 1867 în locul vechii biserici s-a construit actuala biserică. În 1733 sunt înregistrate 3 familii de români în Jeica.

Măgurele

Așezarea este atestată din anul 1319. În secolele XIII-XVI este înregistrată ca fiind o așezare de coloniști sași aflați pe domeniu feudal.

În anul 1721 aici se găseau numai 8 familii, în timp ce în anul 1900 se găseau 75 de case cu 341 de suflete pe un teritoriu de 1270 de jugăre.

În 1906 au fost înregistrate 74 de case cu 326 – 296 greco-catolici, 8 ortodocși, 2 evangheliști și 20 de izraeliți.

Barla

Atestarea documentară a localității datează din 1319 când moșia era atribuită familiei nobiliare Kocis.

În 1455 satul ajunge în stăpânirea lui Iancu de Hunedoara. În anul 1900 satul cuprindea 101 case care adăposteau 450 de locuitori – 256 ortodocși, 190 greco – catolici și 4 izraeliți.

Santioara

Prima atestare a satului datează din anul 1245 când este consemnat satul Sceuivan, iar în anul 1315 se vorbește de „populus de Sceuivan”, aparținând domeniilor regale.

În 1488 Santioara este înregistrată între parohiile care țin de capitolul de Chirolesti, biserica fiind amintită în 1494.

La 1602, după expedițiile militare ale lui Basta și după ciuma care a făcut victime, populația săsească dispăre, Santioara devenind sat românesc. La înființarea graniței militare această localitate intră între cele militarizate.

În anul 1900 satul avea 117 case cu 491 locuitori din care 474 greco-catolici, 7 evangheliști și 8 izraeliți. Pe teritoriul satului se găsea o mănăstire care la 1765 deținea o pădure mică și 7 stupi.

Neteni

În perioada Evului Mediu localitatea face parte din comitatul Dăbâca. În 1921 regele Ungariei – Andrei al III-lea trece „Villa Neech” (satul Neteni) între posesiunile episcopului de Alba Iulia acordând privilegiile celor ce s-ar fi stabilit pe aceste teritorii. În anul 1341 se încearcă o expropriere prin forță a acestor teritorii de către voievodul Transilvaniei, fapt care determină reacția după a Papei, care amenință cu excomunicarea. În 1343 moșia este dăruită unui nobil și rămâne în continuare sat iobăgesc. În 1719 comunitatea adoptă ritul greco – catolic, preot fiind popa Vasile. La recensământul din anul 1720 se consemnau în Neteni 111 locuitori, la 1850 erau 207 locuitori și la 1900 erau 325 – 310 greco-catolici și 15 evrei.

Domnești

Această localitate este amintită încă din perioada romană datorită exploatărilor de sare care existau aici. În documentele feudale localitatea apare ca aparținând comitatului Dăbâca care ajunge în anul 1228 în stăpânirea episcopiei Alba Iulia. Pentru a se încuraja stabilirea pe aceste teritorii în anul 1246 se acordă de către regele Ungariei drepturi și privilegii suplimentare. Localitatea este menționată sub numele de Billak.

La 1662 satul a fost atât de distrus încât populația locuia în gropi și pe câmp, iar preotul ținea slujba în pădure. Din nou, în anul 1717, nenorocirile lovesc localitatea, aceasta fiind afectată de un incendiu, iar în anul 1800 este menționat un alt eveniment nefast – apele Șieului au distrus castelul grofului Lazăr și biserica evanghelică, biserică ce era situată pe malul apei.

Satul avea în primele decenii ale secolului al XVIII-lea 300 de locuitori. La 1831 erau consemnați 439 locuitori, iar în 1892 erau recenzate 142 de case cu 715 locuitori – 327 români, 326 germani, 25 maghiari, 28 ruteni și alte naționalități. Teritoriul consemnat la acea dată era de 3473 jugăre. La 1903 erau 270 greco-catolici, 430 evangheliști, 8 romano-catolici, 4 ortodocși și 17 evrei.

- **Suprafata:** intravilan: 392.90 ha
extravilan: 7361.40 ha

Resurse naturale: principalele resurse ale comunei sunt legate de paduri (fag și conifere), pământ fertil propice activităților agricole, piatra pentru construcții.

Reteaua hidrografică:

Teritoriul se încadrează în bazinul hidrografic al Râului Sieu.

- **Flora si fauna:** Vegetatia este specifica zonei de deal joasa caracterizata de paduri de foioase flora spontana si plante medicinale.

▪ Fauna

Este reprezentată de vulpi , iepuri, fazan, caprior, mistret, lup, jder, dihuri.

Atracții turistice:

Bisericile existente care deși nu au o vechime considerabilă sunt monumente demne de luat în considerare în periplul unui turist.

- Biserica de lemn din localitatea Mărișelu – construită în anul 1892.
- - Biserica evanghelică din localitatea Jeica – construită în anul 1867.
- - Biserica de lemn din localitatea Barla.
- - Biserica ortodoxă de lemn din localitatea Santioana datată în secolul al XII-lea a fost înlocuită cu o biserică nouă.
- - Biserica cu hramul „Sfântul Dumitru” din localitatea Neteni – construită în anul 1890.
- - Biserica cu hramul „Sfânta Ana” din localitatea Domnești – construită în anul 1899.

“Râpa cu păpuși” - în localitatea Domnești

- 1. Rezervație geologică;**
- 2. Suprafața protejată - 2 ha;**
- 3. Se interzice exploatarea nisipului și colectarea concretiunilor;**

“Masivul de sare” - în loc. Domnești

- 1. Rezervație geologică;**
- 2. Suprafața protejată - 5 ha;**

**3. Se interzice defrișarea și
exploatarea sării;**

II. POPULATIA: 3160 din care 1800 femei si 1360 barbati

▪ **Structura populatiei pe confesiuni**

Structura pe confesiuni	Numar de persoane	Numar de biserici
Ortodoxi	2325	7
Catolici (greco)	15	-
Baptisti	-	-
Penticostali	84	1
Nedeclarati	2	
Atei	-	-
Alte religii		

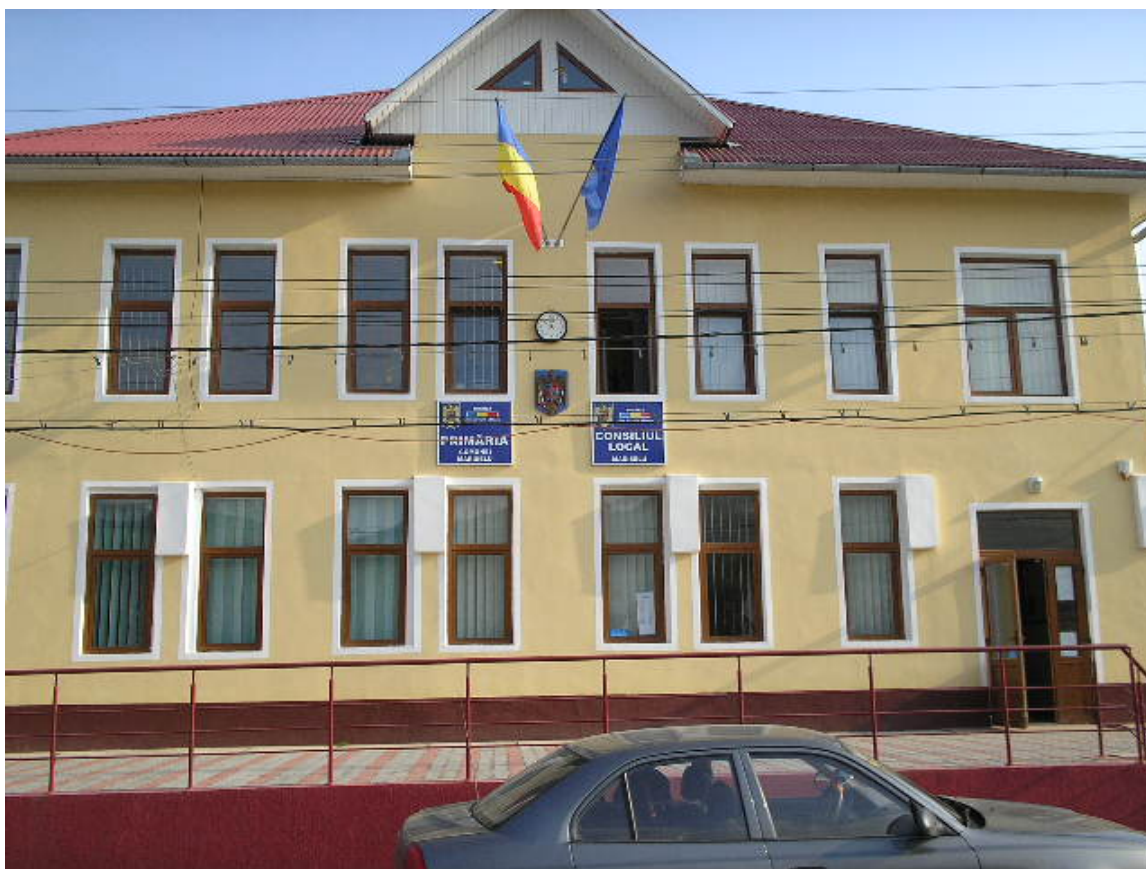
▪ **Structura populatiei pe etnii**

		Numar de persoane
--	--	--------------------------

Structura pe etnii	Romani	2299
	Maghiari	137
	Rromi	128
	Germani	4
	Altele	-

III. ADMINISTRATIA

Consiliul local al comunei Sieut

Numar consilieri locali: 10

Primar: Ing. Somesan Toma

Adresa primarie: Comuna Mariselu Nr.150, Str. Principala tel 0263.272710; fax:0263272585

e-mail: primaria.mariselu@gmail.com

IV. INFRASTRUCTURA

Drumuri publice: drum european: -
drum national: -
drum judetean: - 11 Km
drum comunal:- 25,850 Km

Calea ferata - traseu

Saratel - Deda

Orase apropiate:

Bistrita - 20 km

Reghin - 40 Km

Reteaua stradala:

betonat: -

asfaltat: -11 Km

pietruit: 1 Km

de pamant: -13,850 km

Retea de alimentare cu apa : - 6 km

Numar gospodarii racordate la retea - 20

Retea de canalizare : - 0 km

Lungimea Retelei electrice: 26 km (889 locuinte racordate la retea = 92%)

Lungimea retelei de gaz metan -0 km

Numar locuinte racordate la retea: 0 , procent din total 0

V. AGRICULTURA

	Suprafata Agricola	Proprietate publica	Proprietate privata
Pasuni	2312	120	2192
Finete	1113	-	1113
Vii si pepiniere viticole	10		10
Livezi	151		151
Zone legumicole			
Paduri si altele	1320	800	520
Ape lacuri si balti			

Numar agenti economici cu activitate in domeniul agricol:5

Numar microferme: 1

Puncte de colectare a laptelui: 1

Puncte de prelucrare a linei :-

Puncte de prelucrare a pielii :-

Puncte de sacrificare animale :-

Efective de animale

Bovine : 1500

Porcine : 2210

Ovine+caprine : 7016

Pasari : 10.000

Numar familii de albine (stupi): 400

Numar specialisti agricoli:

Total 7, din care:

- veterinari: 3
- zootehnisti: 2
- agronomi: 2

VI. TURISM

Agentii de turism: -

Nr.prestatori de servicii:-

Categoria	Numar	Capacitate totala de cazare
Pensiuni		
Moteluri		
Hoteluri		

VII. ECONOMIE

Industria	Numar agenti economici	Numar angajati
Alimentara	15	15
Prelucrarea lemnului	2	7
Industria usoara	-	-

ARTA POPULARA

Tipuri de produse realizate -

VIII. COMERT

Numar unitati desfacere cu amanuntul (magazine): 15

Numar unitati en-gross: -

**Nr.unitati de alimentatie publica
(baruri,restaurante,etc) - 8**

IX. SANATATE

Personal medical	Numar	Institutii	Numar
Medici de familie	1	Spitale	
Medici stomatologi		Dispensare	1
Asistenti medicali	2	Cabinete	
Farmacisti	0	Farmacii	0

Centre de asistenta sociala	Tip	Numar	Coordonator

X. CULTURA

Institutiii	Numar institutii	Starea imobilului
Camin cultural	5	Buna
Biblioteca	1	Buna
Muzeu	0	

Monumente cultural istorice	Numar	Locatie	Starea fizica a imobilelor
Biserici	7	Mariselu, Magurele , Domnesti, Sintioana, Birla , Neteni, Jeica	Buna
Castele			
Monumente ale eroilor	1		
Vestigii			

istorice			
Case memoriale			

XI. INVATAMANT

Unitati de invatamant	Numar de unitati	Numar copii inscrisi	Numar cadre didactice
Gradinite	3	102	5
Scoli primare	3	324	27

/gimnaziale			
Licee + scoli primare colegii, grupuri scolare			
Cluburi ale elevilor			
Scoli cu profil special			

XII. OPORTUNITATI PENTRU INVESTITORI, ANGAJATORI, INTREPRINZATORI

Denumire	Proprietate	Suprafata	Utilitati
----------	-------------	-----------	-----------

Obiectiv	Publica	Privata	ha	Apa	Gaz	Canal	Ac
Foste blocuri							
Cladiri dezafectate							
Grajduri							
Balastiere							
Puncte de prelucrare a materialelor de constructii							

Oportunitati de dezvoltare	Resurse locale	Posibilitati de valorificare
Agroturism	Terenuri cu valoare scazuta <u>Lacuri de agrement</u> Drumuri bune ce traverseaza comuna Apropiere de orasul Bistrita si Reghin Biserici Cabane de	Zona favorabila pentru turism cultural Zona bogata in vinat

	vinatoare	
Agricultura(ferme de crestere a animalelor si realizarea produselor agricole)	Pamant fertil Pasuni Animale	Piata de desfacere in apropiere(orase apropiate(Bistrita, , Reghin, Tg. Mures)

Alte posibilitati economice de investitie neexploatate :

turism, statii de tratament in satul Domnesti (ape sarate); Cabane de vinatoare; posibilitatea crearii unui parteneriat public privat.

Facilitati oferite:

- **Administratia locala ofera consultanta si logistica, nivelul taxelor si impozitelor este mic, se pot concesiona sau vinde terenuri si cladiri, se intermediaza relatia cu comunitatea, eventuale scutiri de la plata impozitelor pe anumite perioade de timp**

Promotori locali	Denumirea	Domeniul de activitate	Persoana de contact
-------------------------	------------------	-------------------------------	----------------------------

Ognean Iuliu		Viceprimar Comuna Mariselu	Tel. 272585 s 272552 a
-----------------	--	----------------------------------	---------------------------